

Jóanes Nielsen modtog i år Færøernes litteraturpris for romanen "Brahmadellarnir", der nu udkommer på dansk. Foto: Blue Bird Film

En færing i slægtens fodspor

■ I digteren Jóanes Nielsens anden roman konfronteres det moderne Færøerne med det gamle.

ROMAN
JÓANES NIELSEN
BRAHMADELLERNE

Oversat fra færøsk af Povl Skårup
347 sider, 299 kr.
Torgaard
Udkommer i dag

HENRIETTE BACHER LIND

kultur@jp.dk

"Her jordedes pensioneret landchirurg Napoleon Nolsøe den 3. marts 1878. Denne sten er sat af hans venner til minde om hvad han har været for dem i sin tid," står der på stenen, som forfatteren Eigil Tvibur på 185-års dagen for N. Nolsøes fødsel, omhyggeligt har rensat for mos og shinet op med sølv-bronze.

Denne Eigil har en særlig skyld at sone, idet han nytårsnat 1980 ganske uærbø-

digt tisser på omtalte gravsten og dermed håner den for længst afdøde. Årsagen er en forsinket indignation over, at lægen tilbage i 1846 nægtede at gøre en særlig indsats i bekæmpelsen af en ondartet mæslingeepidemi på Færøerne.

Hvad Eigil i sin opbrusende harme glemmer, er, at Nolsøe skrev en artikel om epidemien, som bevirkede, at Peter Ludvig Panum ankom til Færøerne og her indsamlede materiale til den afhandling om mæslinger, som gjorde ham verdenskendt. Og at selvsamme læge tog Eigils tipoldefar Tóvó til sig. Begge dele værdsætter han mange år senere, da han har skrevet sig igennem historien og kan se, hvordan hans og lægens slægter er viklet ind i hinanden.

Med flashbacket på kirkegården, som er lige dele historie og fiktion præcis som resten af romanen, begynder den snørklede fortælling om slægten Tvibur, som Eigil er en sen efterkommer af. Den-

ne slægt kaldes også brahmadellerne. Et øgenavn, der stadig vækker dyb frygt, og som af uransagelige årsager optræder ved siden af slægtsnavnet i kirkebogen fra midten af 1700-tallet, muligvis som en hævnakt fra den daværende præsts side.

Skrøner og facts

Jóanes Nielsen skæver til diverse brevvekslinger, historiske dokumenter og andet arkivmateriale, mens han med Eigil som kreativ mellemmand ruller fortællingen om først og fremmest den unge Tóvó ud. En fortælling, som samtidig er en skildring af et Færøerne på den tid, hvor en

begyndende uro rører på sig, fordi arbejderne kræver højere løn og bedre vilkår.

Tóvó stemples af arbejdsgiverne som en af de nye rebeller, men det er dog en anklage for mord, der sender den ellers så fredsommelige mand i fængsel i 1883. Han har øjensynligt hævnnet en kær ven og er blevet en gammel og stort set tavs mand, da han løslades seksten år efter.

Da Eigil mange, mange år senere flytter ind i Tóvós hus, går han helt korporligt til angreb på den mand, der i sin tid afslørede skænderiet af Nolsøes grav og dermed ødelagde hans karriere i byrådet. Eigil anklages og føler med eet, at han er blevet indhentet af slægtens onde skæbne.

Skrøner, historiske facts og ren fiktion er blandet godt og grundigt i den muntert skælmske roman "Brahmadellerne", som viser, at fortiden aldrig er længere væk end et nedarvet karaktertræk.